

SKOLEBØGERNE

„Den nye Bog“ Steen Hasselbalchs Forlags avis bragte i sit nr. 5 fra i aar en blot refererende anmeldelse af „Bogvennens“ hefte 7. Dog knyttedes nogle kritiske bemærkninger til omtalen af magister Bundgaards artikel om skolebøger.

Omtalen havde følgende Ordlyd:

„Om „Skolebøger og Bogkultur“ skriver Magister J. A. Bundgaard, som mener, at hvis man ønsker Fremgang for Bogkulturen, maa man begynde med Skolebøgernes øjeblikkelige Forbedring. Forf. er inde paa mange Omraader, bl. a. ønsker han Formatet standardiseret, og Kedsommeligheden ved dette, mener han, kan modarbejdes ved at gøre lidt ud af Omslagene, som om Skolernes Krav til Smudsomslaget ikke straks bortilluminerer denne Luksus (fremh. af red.). Trods Forf. selv indrømmer, at han ikke er tilstrækkelig Fagmand til at kunne indlade sig paa Enkeltheder, er han langt ude i sin Kritik af Opsætning og Skriftvalg bl. a. ogsaa Skriftblandinger i f. Eks. Grammatikker. Mærkelig nok er det vist undgaet Forf., at Forlagene netop ofrer meget paa Skolebøgerne nu om Stunder“.

Hertil har magister Bundgaard ønsket at bemærke følgende:

„Min opsats om skolebøger og bogkultur er blevet omtalt i Steen Hasselbalchs forlagsavis „Den nye bog“. Den anonyme referent gør sig umage for at bevare koldblodigheden, men man mærker at det falder ham svært: at skrive saadan netop nu da forlagene ofrer saa meget paa skolebøgerne!

Ja, ganske vist: forlagene gør en del for deres skolebøger, snart mere, snart mindre, som det nu kan falde sig, men de gør aldrig nok. Og hvad der er værre: de forfølger ikke sagen tilbunds. En skolebog er en særlig slags bog, der stiller sine bestemte krav, som ingen til dato har samlet eller undersøgt. Hvis man gjorde det vilde man hurtigt se, at skolebøger netop er meget krævende tryksager. To af illustrationerne til min artikel var taget fra en kunsthistorie, som forlaget sikkert mener at det har gjort meget ud af: godt papir, stor skrift, rigelig plads, mange illustrationer osv. osv.; man kan se, at der er ofret noget paa at gøre bogen lys og venlig. Saa meget mere ærgerligt og uforstaaeligt er det, at offervilligheden er sluppet op netop paa det vigtigste punkt: reproduktion og tilretning af billederne, for slet ikke at tale om omslaget. Skylden falder her væsentlig paa forlaget. En anden sag er det med den reproduce-rede skriftprøve, — „spørgende pronominer“ — hvor forlaget ogsaa ganske tydeligt har ofret omtanke paa udstyret. Her ligger fejlen tildels hos forfatteren, der har villet have alle disse underafdelinger, der skal korrespondere paa kryds og tværs. Man mærker her tydeligt, at der mangler en tradition, en sikker erfaring

om, hvad typografien kan naa, der kan tvinge forfatterne til at stille deres bøger fornuftigt op og give afkald paa alt det hokuspokus.

En passant har jeg henstillet til forlagene at gøre lidt ud af omslag og smudsomslag, hvortil referenten spydigt bemærker: „Som om skolernes krav om smudsomslaget ikke straks bortilluminerer denne luksus“. Tanken om skolerne, der ved en festlig sammenkomst ved nattetide lader disse muntre tryksager gaa op i røg, er ganske forfriskende, men jeg vægrer mig ved at tro, at et krav om smudsomslag fra skolernes side skulde faa forlagene til at lade være at anbringe dem. Tankens indhold er ligesaa mærkeligt som dens form“.

J. A. Bundgaard.

Liste over »Godt Bogarbejde 1936«

Ove Bauditz: Jagtloftet Eremitagen i Jægersborg Dyrehave 1736—1936. Tegninger af Hakon Spliid. Det Berlingske Bogtrykkeri. Klichéer: Hendriksens Reproduktions-Atelier.

J. Christian Bay: Bibliophili epistola secunda eller andet Brev fra en Bogven. Niels P. Thomsen, Holstebro.

Peter Christiansen: Hundrede Aar mellem Bøger. Illustreret af Leo Estvad. Andr. Fred. Høst & Søns kgl. Hofboghandel. Fr. Bagges kgl. Hofbogtrykkeri. Bernh. Middelboes Reproduktionsanstalt.

Københavnsegnens grønne Omraader. Forslag til et System af Omraader for Friluftsliv ved Olaf Forchhammer m. fl. Dansk Byplanlaboratorium. Bianco Lunos Bogtrykkeri A/S. Hendriksens Reproduktions-Atelier. Tilrettelagt af Steen Eiler Rasmussen.

Georg Galster: Danske og norske Medailler og Jetons ca. 1533—ca. 1788. Selskabet til Udgivelse af danske Mindesmærker. Andr. Fr. Høst & Søns Forlag. Langkjærs Bogtrykkeri. F. Hendriksens Reproduktions-Atelier.

Ellison Hawks: Ungdommens Elektricitetsbog. Dansk Udgave ved Arnold B. W. Nielsen. C. A. Reitzels Forlag. S. L. Møllers Bogtrykkeri. Dansk Reproduktionsanstalt. Omslag tegnet af Poul Høyrup Jørgensen.